

Tanburi B ¼y ¼k Osman Bey

Onaylayan Administrator
Wednesday, 23 May 2007

  1816 y ¼l ¼nda  stanbul'da Toph ne civar ¼nda do du. Tanbur  Numan A 'a'n ¼n torunu, Zeki Mehmed A 'a'n ¼n o ludur. Hen z sekiz ya  nda iken Ender 'n'a al nd . Osman Bey Ender 'n'da bir taraftan muhtelif bilgiler, di er taraftan da zaman n m sik  ustalar ndan m sik  ve tanbur  şalmas n    reniyordu.

O lunun Ender 'n'a al nmas nda  srar  olan Zeki Mehmed A 'a, tanbur   retmedeki isteksizli ini burada da g stermi , o luna ders vermemi tir. Osman Bey, Ender 'n'da bulunan di er tanbur lerden istifade etmekle birlikte, saz n  kendi gayreti ile ilerletti. R fat Bey, H  im Bey gibi ses ustalar  ile fas llara kat l yordu. ". . .  lk zamanlarda bir hanende fakat daha ziyade iyi bir tanbur  olmaya  şal n Osman Bey, babas n n   l m nden sonra tamamen ve m nhas ran saz  ile me gul olmu  ve herbiri en nefis saz eserlerinden olan pe revlerini bu zamanlarda bestelemi tir. Abd lmeccid'in son senelerinde sersazende olan Osman Bey, bu vazifesini Abd laziz zaman nda da muhafaza ederek sarayda yap lan incesaz fas llar na , tanburu ile i tirak ederdi. Mevl n  Cel leddin R m 'ye kar   duydu u muhabbet ve i tiyak n verdi i heyecanla, mevlevih nelerin hemen hemen hepsine ve bilhassa Cuma g nleri Kulekap s  Mevlevih nesi'ne muntazaman devam ederdi. . "

  rendi i tanbura daha sonra "Kendi kabiliyet ve istidad n n orijinalitesini de ilave ederek, babas n n tavr na daha renkli bir tav r vermi tir. Tarih si Ata Bey'den naklen verilen bilgilere g re  şok n ktedan, g ler y zli , zarif bir kimseymi . Bu nedenle her mecliste aran r, sevilir ve say l rm . "Osman Bey hassas bir kula a sahipmi . Tanburun iki telinden birinde gayet hafif bir uyu mazl k sezse derhal telin birini kopar r atar ve saz n  tek tel ile  şalarm . "

Eserlerini de tirenlere, na me ilave edenlere  şok k zarm . Hatt  bir g n bir yerde, U  ak pe revinin tege ilecek k sm  biraz de i ik  şalmaya kalkan bir k nuniyi d vmeye bile kalkt   rivayet olunur. "

Osman Bey 1885 y l nda , uzun zamandan beri  şekmekte oldu u bir g   s hastal  ndan  ld ;Yahya Efendi Derg h  mezarl  na defnedildi,   ş erkek bir k z  şocu u olmu tur.

Bir bestek r olarak". . . S z m sik sine ait baz  eserler bestelemi se de, onun as l  ahsiyetini temin eden eserler cidden nefis ve  stad ne olan pe rev ve saz semailerindedir ki bu   it eserler Osman Bey'i kabiliyet ve istidad n n son tek m l merhalesine eri tirmi tir. Eski bestek rlar m zdan bir ka  n bu yoldaki eserler istisna edilirse, geriye kalan pe revler m kerrer ve uzun par şalar, hat rda tutulmas  zor ve kar  k bir usl bla bestelenmi  ve bir pe revin h nelerinde muhtelif us llere yer verilmi ti.   te Osman Bey bu h lin daha derli toplu getirilmesine  şal m , hakikaten bu   it eserlere yeni, sade ve g zel bir istikamet vermeye muvaffak olmu . Osman Bey'in pe revleri gerek ses ve gerek us l bak m ndan  şok muvazeneli ve  l ş l d r.  to u devrikel us l nde olan bu eserler, saz m sik si repertuar m z n birer  aheseridir diyebiliriz. Osman Bey eski pe revlerimizi  iddetle tenk d edermi ; bunlar aras nda yaln z Gazi Giray ' n H zzam Pe revi'ni fevkal de be enir, takdir eder ve bu pe revden bahsedildi i zaman (Sehl-i m mtendir;tanziri kabil de ildir) dermi . Hatt  H zzam  yin i şin bu makamdan devrikebir us l nde bir pe rev bestelemesini rica edenlere (Gazi Giray' n H zzam Pe revi varken, ben o makamdan ba ka pe rev yapmaya teedd b ederim) diye  z r dilermi . Fakat, G. Mevlevih nesi  eyhi  taullah Efendi'nin  srar  ile s k s k dinledi imiz h zzam pe revini v cudaya getirmi tir. Eserleri i şinde zoraki bir gayretle yapt   ve di erleri kadar muvaffak olamad   eseri budur.

Santur  Ziya Bey'in Neyzen Aziz Dede'den naklen verdi i bilgiye g re, Sultan II. Abd lhamid'in bask l  y llar nda Veled  telebi bir s re  stanbul'da ikamete zorlanm  ve bu s ralarda Kulekap s  Mevlevih nesi'nde oturmu tur. Burada d nemin m sik  inaslar  toplan r,  yin icra edilirmi . Veled  telebi b Osman Bey'e di er eserlerine ek olarak s zin k, rast ve saba makamlar ndan birer pe rev bestelemesini rica etmi . Osman Bey de Benli Hasan A 'a'n n rast, Tanbur  Emin A 'a'n n s zin k pe revleri oldu u i şin ba  lanmas n  istemi . Saba pe revi i şin "O lum Aziz! Bir pe rev i şin aylarca, senelerce u ra  rd  saba pe revini Hazret-i P 'in a k yla bir ayda tamamlad m "dermi .

Osman Bey iÅŸin bir saz ve sÅŸz eseri bestekÅŸrÅ½, ÅŸzellikle peÅ¼rev bestekÅŸrÅ½dÅ½r denebilir. Saz semailerinde peÅ¼revleri kadar baÅ¼arÅ½lÅ½ olmadÅ½ Å½ kabul edilir. Zaten saz semailerini babasÅ½nÅ½n ve baÅ¼ka bestekÅŸrlarÅ½n peÅ¼revleri iÅŸin istek Å½zerine bestelenmiÅ½tir. Elimizde on altÅ½ peÅ¼rev, on bir saz semaisi, yirmi beÅ¼ kadar Å½arkÅ½ bulunmaktadÅ½r

Å